

- експерименті. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. Ч. 2. Кропивницький, 2016. С. 52–55.
3. Морзе Н. В., Струтинська О. В., Умрик М. А. Освітня робототехніка як перспективний напрям розвитку STEM-освіти. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2018. № 5. С. 178–187. URL: <http://openedu.kubg.edu.ua/journal/index.php/openedu/article/view/175/233#.XCVa1fmLTcs> (дата звернення: 11.03.2020).
  4. Що таке Vernier? В. Pro: веб-сайт. URL: <https://b-pro.com.ua/vernier> (дата звернення: 10.03.2020).

Дмитро Дзюга

ВИКОРИСТАННЯ ВЕБ-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ УМІНЬ СТУДЕНТІВ

Підвищення якості освітнього процесу та інтелектуальний розвиток студентів є одним із найважливіших завдань вищої школи, оскільки основним чинником розвитку сучасного інформаційного суспільства є інтелектуальний продукт, створений у результаті творчих зусиль окремої особистості або колективу.

Інтелектуальний розвиток студентів залежить від багатьох факторів, які необхідно передбачити у процесі становлення майбутнього фахівця: врахування потенційних можливостей та специфіки навчальних дисциплін, які вивчаються у закладі вищої освіти; реалізація принципів навчання у вищій школі; високий науковий та методичний рівень професорсько-викладацького складу; належне науково-методичне забезпечення освітнього процесу здобувачів освіти; використання інноваційних форм та методів викладання; забезпечення контролю за якістю надання освітніх послуг.

Наукове тлумачення інтелекту та його суті формувалося і розвивалося впродовж тривалого історичного періоду. Цією проблемою займалося багато зарубіжних та вітчизняних вчених: Дж. Гілфорд, Ж. Піаже, Р. Олпорт, Л. С. Виготський, О. О. Бодальов, С. Л. Рубінштейн, В. М. Дружинін [2], М. О. Холодна [5] та ін. Проте питання інтелекту та визначення сутності інтелектуального розвитку залишається відкритим і на сьогодні, у вчених виникають суперечності щодо основних понять, теорій та способів їхнього застосування у різних галузях людської діяльності.

Не менш важливим є проблема формування інтелектуальних умінь, як основи інтелектуального розвитку особистості. Під інтелектуальними уміньми студентів ми розуміємо сукупність дій і операцій по здобуттю, переробці і використанні інформації в освітній діяльності.

Формування інтелектуальних умінь передбачає активну діяльність студентів в процесі виконання різних видів робіт. Разом з тим, не у всіх

зкладах вищої освіти матеріальна база дозволяє організувати практичні заняття з використанням реальної техніки. Вирішити цю проблему можна завдяки хмарним технологіям, застосовуючи веб-орієнтовані засоби.

На даному етапі розвитку освіти веб-орієнтовані засоби навчання є перспективним напрямком формування інтелектуальних вмінь, оскільки вони надають можливості:

- ефективної організації освітнього процесу;
- економії матеріальних та кадрових ресурсів;
- зручної співпраці студентів з викладачем;
- підвищення інтересу до навчання;
- покращення якості набутих знань, умінь та навичок.

Існує велика кількість веб-орієнтованих засобів навчання, які сприяють формуванню інтелектуальних умінь. Найпоширенішими з них є: «Kahot!», «Padlet», «Solar System Scope» та «Moodle».

Kahot! – це навчальний додаток, який дає змогу проводити тестування серед групи учасників у вигляді змагання. Додаток доступний для безкоштовного завантаження на комп'ютер та смартфон. З його допомогою можна проводити різноманітні змагання між студентами, що забезпечує розвиток пізнавального інтересу, успіх та цілеспрямованість у процесі роботи, колективну діяльність шляхом обліку і порівняння результатів та заохочення учасників. Для створення гри, викладачу потрібно скласти тестові питання і завантажити їх в базу тестів додатку та ввести таємний код, який є ідентифікатором тестування. Потім студенти зі своїх смартфонів заходять в тестування, ввівши таємний код, наданий викладачем. Після чого на екрані по черзі з'являються питання. Кількість балів за тестування залежить від правильності та швидкості надання відповідей [3].

Padlet – безкоштовний онлайн сервіс, який є прототипом стіни або дошки, на якій користувачі (студенти та викладач) можуть залишати повідомлення та прикріплювати мультимедійні файли різного формату. За допомогою цього сервісу можна влаштовувати різноманітні обговорення та дискусії, робити оголошення, розміщувати цікаві матеріали, давати завдання студентам, організувати змішане та дистанційне навчання. Використання цього веб-орієнтованого засобу сприяє формуванню критичного мислення, творчого вирішення завдань, навичок конструктивного спілкування та обговорення, співпраці, тощо.

Для створення дошки викладачеві необхідно зареєструватись на офіційному сайті проекту та створити свою онлайн-дошку, яка матиме унікальну адресу, за допомогою якої надаватиметься доступ студентам. Сервіс дозволяє розподіляти права, наприклад, між студентами та викладачем.

Solar System Scope – безкоштовний онлайн-сервіс, який дозволяє досліджувати онлайн моделі небесних тіл: нічного неба, сонячної системи та її складових. Він є яскравим прикладом онлайн-симуляторів, які дають

змогу досліджувати об'єкти у віртуальному середовищі. Онлайн-симулятори розвивають у студентів пізнавальний та дослідницький інтереси, практичні вміння і навички.

Moodle є безкоштовним модульним об'єктно орієнтованим навчальним середовищем, яке призначене для створення інформаційно-освітнього середовища навчання. Moodle – це комплекс веб-орієнтованих засобів, за допомогою яких можна створювати онлайн-курси, де будуть розміщуватися різні ресурси та види діяльностей: лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття, мультимедійний контент, перевірка знань тощо. Причому кількість засобів в системі «Moodle» постійно розширюється, серед них, засоби для вивчення мов (PoodllReadAloud), різноманітні онлайн-симулятори (MFreak, MooType, GeoGebra), засоби контролю навчального процесу («Тест», «Семінар», «UbiCast MediaServer»), тощо. Ця система формує пізнавальний інтерес, цілеспрямованість, критичне мислення, вміння групової та дослідної роботи і якнайкраще підходить для формування інтелектуальних вмінь студента[2].

Moodle перекладена на десятки мов світу, в тому числі українською мовою. Систему можна завантажити з сайту та розмістити на хостингу або на локальному сервері. Для менш просунутих користувачів, розробники пропонують безкоштовний варіант «MoodleCloud», який має обмеження до 50 користувачів. Основна перевага цієї системи як комплексного веб-орієнтованого засобу є те, що вона постійно оновлюється і розширює сфери функціоналу, що й зумовлює її популярність.

Використання веб-орієнтованих засобів сприяє формуванню у студентів інтелектуальних вмінь:

- пошуку потрібної інформації за певною тематикою, незалежно від її формулювання та контексту, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій;
- обробки отриманої інформації: систематизації, виділення головного, пошуку помилок та внесення виправлень, використання інструментарію сервісів мережі Інтернет для редагування та передачі інформації;
- використання найновішої інформації у процесі професійної діяльності.

Інтелектуальні вміння формуються протягом всього життя, вони є одним із основних факторів, які визначають рівень професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Використання веб-орієнтованих засобів навчання дає змогу закладам вищої освіти здійснити економію фінансових, матеріальних і кадрових ресурсів, підвищує інтерес студентів до пізнавальної діяльності, спонукає їх до творчого використання набутих знань, забезпечує інтенсифікацію освітнього процесу, створює умови для інтелектуального зростання та самореалізації майбутніх фахівців, сприяє підвищенню їх конкурентоспроможності.

Список використаних джерел

1. Петренко М. М. Розвиток інтелектуального потенціалу студентів: навчальний посібник / Петренко М. М., Корнеєва Т. С. – Кропивницький: Видавництво ТОВ «КОД», 2018. – 272 с.
2. About Moodle [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://docs.moodle.org/36/en/About_Moodle
3. How does Kahoot! work? [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://kahoot.com/what-is-kahoot/>

Роман Дідиченко

ІГРОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД РОБОТИ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА З ДІТЬМИ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ

Особливості сучасного стану розвитку суспільства зумовлюють підвищений інтерес науковців до проблем соціалізації особистості, які починають проявлятися вже в молодшому шкільному віці. Цей вік є особливим періодом адаптації дитини до нових умов життя, навчання, спілкування у новому колективі класу та школи, появи нових обов'язків. Соціальна ситуація, в якій перебуває дитина, суттєво впливає на процес її соціалізації, сприяє формуванню нових умов взаємодії молодшого школяра і соціального середовища, збільшуються фізичні та інтелектуальні навантаження, виникають ситуації для оцінювання та порівняння.

Перехід від домінування ігрової діяльності як провідного фактору розвитку дитини, до навчальної сприяє появі необґрунтованих страхів, розвитку стану тривожності, інших психоемоційних розладів.

На поведінковому рівні – дитина у цьому віці нерідко замикається в собі, втрачає мотивацію та інтерес до навчання, або взагалі перестає відвідувати школу. В окремих випадках, за умови відсутності професійної допомоги та підтримки це призводить до розвитку шкільної дезадаптації з усіма відповідними наслідками.

Аналіз наукових досліджень по проблемі дає підстави стверджувати, що одним із методів попередження подібних ускладнень є ігрова терапія. Її використання полегшує для дитини перехід від одного виду провідної діяльності до іншої, розкриває її духовний і творчий потенціал, надає реальну можливість успішно адаптуватися до шкільного середовища і нового соціального статусу.

Питання корекції процесу соціалізації дітей молодшого шкільного віку привертає увагу науковців і вимагає пошуку нових шляхів оптимізації організаційно-методичної роботи з молодшими школярами, метою якої є попередження їх шкільної дезадаптації. Значний вклад у вирішення цього питання внесли такі вчені, як: Д. Леві, Д. Тафти, О. Ранк, К. Роджерс,